

Yedi derece çirkin bir günah: Yalan söylemek

Mehmet Bey: “İşârâtü'l-İcâz'da 87 ve 93. sayfalarda geçen yalan ve sıdk ne demektir?”

Kur'ân yalan söylemeyi haram kılmıştır. Sıdk, yani doğruluk ise Kur'ân'ın, Allah'a imandan sonra birinci derecede emri olan bir davranıştır. Yalan söylemek büyük günah olduğu gibi, bilhassa din hususunda yalan söylemek, inanmadığı halde inandığını söylemek günahı katmerleştirir.

Cenâb-ı Hak şöyle buyurur:

“Allah'ı ve mü'minleri güyâ aldatmaktadırlar. Halbuki onlar yalnız kendilerini aldatırlar da farkında bile olmazlar. Onların kalplerinde nifak hastalığı vardır. Âyetler peş peşe inip İslâm inkişaf ettiği halde inanmadıklarından, Allah da onların hastalıklarını arttırmıştır. Âyetlerimizi yalanlayıp durmaları yüzünden onlara pek acı bir azap vardır.”¹

Bu âyetlerin tefsirinde Üstad Hazretleri, Kur'ân'ın yedi derecede yalan söylemeyi ve nifakı gayet çirkin gösterdiğini kaydeder. Bu dereceler şunlardır:

- 1- Allah'ı kandırmak gibi imkânsız bir şey yapmak istediklerinden dinde yalan söylemeleri ahmaklıktır.
- 2- Yalanda menfaatleri bulunduğunu zannettikleri için sefihtirler, akılsızdırlar.
- 3- Yararı zarardan ayırt edemedikleri için câhildirler.
- 4- Tıynetleri pis, sıhhatlerinin mâdeni hasta, hayat kaynakları ölmüş olduğundan rezildirler.
- 5- Şifâ talep ettikleri halde hastalıklarını arttırdıkları için zillet içindedirler.
- 6- Elemenden ve acıdan başka bir şey vermeyen acıklı bir azaba müstehaktırlar.
- 7- İnsanlarca alâmetlerin en çirkinini olan yalancıdırlar.²

Yalan söylemek hangi hal ve şart olursa olsun câiz değildir. Şeriatın izin verdiği

kısım doğrudan yalan söylemek değil; “kinaye” suretiyle kapalı ve yoruma açık konuşmaktan ibarettir.

Öyleyse yol ikidir: Ya susmaktır, ya da doğruluktur. Yalan söylemek İslâmiyet’in tercihi değildir. İslâmiyet’in esası doğruluktur. İmanın en özel niteliği doğruluktur. Bütün kemâlât kapılarını açacak olan da doğruluktur.³ Allah doğruların yardımcısıdır.

Dipnotlar:

1. Bakara Sûresi, 2/9, 10.
2. İşârâtü'l-İ'câz, s. 87.
3. İşârâtü'l-İ'câz, s. 93.